

Rasespesifikk avlsstrategi (RAS) for Chihuahua

Versjon 1

2015

Gyldig t.o.m 01.07.2020

Norsk Kennel Klub
HUNDEEIERNES ORGANISASJON

Innholdsfortegnelse

Innledning.....	4
Generelt.....	4
Rasens historie; bakgrunn og utvikling.....	4
Rasens historie i Norge.....	4
Overordnet mål for rasen.....	5
Rasens populasjon.....	6
Populasjonsstørrelse.....	6
Gjennomsnittlig kullstørrelse.....	6
Effektiv populasjonsstørrelse.....	7
Innavlsgrad.....	7
Bruk av avlsdyr.....	7
Innhenting av avlsmateriale fra andre land.....	8
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål.....	8
Prioritering og strategi for å nå målene.....	9
Helse.....	9
Generell beskrivelse av helsesituasjonen i rasen.....	9
Forekomst av helseproblemer, sykdommer og/eller defekter.....	9
Patellaluksasjon.....	10
Bitt og tenner.....	10
Øyne.....	11
Luftrørkollaps.....	11
Annet.....	11
Forekomst av reproduksjonsproblemer.....	12
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål - Helse.....	12
Prioritering og strategi for å nå målene.....	13
Adferd.....	13
Adferdsproblemer.....	13
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål - Adferd.....	13
Prioriteringer og strategier for å nå målene.....	13
Eksteriør.....	14
Eksteriørbedømmelser.....	14
Overdrevne eksteriørtrekk.....	14
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål - Eksteriør.....	15
Prioriteringer og strategier for å nå målene.....	15

Oppsummering	15
Prioritering av viktige kortsiktige og langsiktige mål	15
Plan for videre arbeid i klubben	15

Innledning

Rasespesifikke avlsretningslinjer for chihuahua er utformet av Kari Kristiansen (nestleder i NChK), Lene Strand (Leder i avlsrådet) og Toril Celius (veterinær og oppdretter).

RAS er ment å være strategidokument for raseklubbens avlsarbeid, men er også ment til bruk av oppdrettere i deres avlsarbeid. RAS er skrevet ut fra et femårsperspektiv med hensyn til langsiktige mål. Kortsiktige mål og tiltak vil bli vurdert kontinuerlig etter styrets behov og ønsker. RAS vil være førende for klubbens avlsarbeid i årene som kommer, og styret og avlsråd vil utforme sine ettårsplaner og legge opp sine arbeidsrutiner med utgangspunkt i RAS.

Dokumentet er utformet på bakgrunn av kjent informasjon om rasen, statistikk funnet ved hjelp av DogWeb, spørreundersøkelse avholdt av raseklubben høsten 2014 og egen erfaring, samt intervju av erfarne utstillere og oppdrettere av rasen.

Under arbeidet ser vi behov for å føre mer nøyaktig statistikk på rasen for fremtiden. Vi kommer med konkrete forslag til tiltak som klubbens styre bør følge opp. Dokumentet skal revideres hvert 5. år, og evalueres årlig.

Generelt

Rasens historie; bakgrunn og utvikling

Chihuahua er en gammel hunderase som noen mener nedstammer fra meksikanske Toltec-hunder som levde på 800-tallet.

Hunderasen har fått sitt navn etter det meksikanske distriktet Chihuahua, der man regner den for å ha oppstått. At det er en gammel hund er det liten tvil om, men akkurat når, hvor og hvordan den oppsto, vet man mindre om. Den kan ha blitt ført til Mexico fra Kina eller Egypt, men det er mer trolig at den nedstammer fra forfedre som levde blant aztekerne. Aztekerne anså denne lille hunden for å være hellig, og den var et vanlig offer til gudene. Den skal også ha blitt sett på som lykkebringende.

Første gang man registrerte chihuahua som en rasehund var i 1884 i USA, da meksikanske forretningsfolk begynte å selge slike hunder til turister. Det var slik rasen kom til USA mot slutten av 1800-tallet. Rasen ble trolig ført til Europa av spanske konkvistadorer alt på 1500-tallet, men blir først regnet som etablert her etter andre verdenskrig. Den ble som sådan anerkjent som egen rase av United Kennel Club i 1948. FCI anerkjente den først i 1959.

Rasens historie i Norge

Den første chihuahuaen kom til Norge, nærmere bestemt Valdres, på 50-tallet. Denne hunden ble verken stilt ut eller fikk valper. Først i 1959 kom den første registrerte importen til Norge, en svensk korthåret tisper. Hun ble senere solgt tilbake til sin svenske oppdretter. Hun rakk imidlertid å bli utstilt på Øvrevoll i Mai 1960. Den gang var det kun snakk om en variant, ikke rase, og hunden stilte i gruppe 7 - Skjødehunder.

Rasen fikk ikke fotfeste i Norge før Pamela Steiniger importerte en langhåret tisper, Little Cottontail (S21070/70), fra en kennel i Sverige som senere ble kjent som Kennel Tom Puss. Denne tisper ga opphav til det første norskregistrerte chihuahuakullet, som ble registrert i 1973 under kennelnavnet Rossanty. Little Cottontail ble Norsk Utstillingschampion. Pamela Steiniger importerte videre avlstisper fra England, blant annet fra Kennel Molimor, og baserte sine avlslinjer på disse hundene.

Den første chihuahua spesialen ble arrangert i 1991 under raserepresentant Ottar Wang (Kennel Svian). Den første spesialen hadde et førtitalls påmeldte hunder. Chihuahua spesialen ble arrangert årlig frem til år 2000. Etter dette ble arrangementet lagt på is, frem til Lene Kalleklev (Kennel Chidelia) tok over roret som raserepresentant. Hun fikk spesialen godkjent som storcertutstilling og fikk gjenopptatt tradisjonen med å arrangere spesial årlig. Hun ledet også rasen frem til selvstendig raseklubb i 2010.

På begynnelsen av 2000-tallet eksploderte rasen i popularitet, mye på grunn av Hollywoodstjernen Paris Hilton. Dette medførte en enorm popularitet blant unge jenter, og rasen ble raskt kjent som «veskehund» og et kjent motetilbehør fremfor et levende vesen. Populariteten gjenspeiles i antall registrerte hunder som mer enn ti-doblet seg i løpet av forrige ti-år.

Korthåret

År	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Valper totalt	41	28	38	34	54	75	118
År	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Valper totalt	230	262	441	408	483	512	473

Langhåret

År	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Valper totalt	44	55	67	84	108	132	214
År	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Valper totalt	340	438	512	537	521	459	425

Overordnet mål for rasen

NChK ønsker å fremme en populasjon av rasetypiske chihuahua, med god fysisk og mental helse.

Rasens populasjon

Data som er tatt i bruk for å presentere rasens populasjon er hentet fra NKKs DogWeb i perioden fra august 2014 til mars 2015. Tallene som gjengis her er kun representative for den registrerte delen av chihuahua populasjonen.

Populasjonsstørrelse

I perioden 2000-2013 ble det registrert 1052 korthårskull. Gjennomsnittlig kullstørrelse varierer fra 2,4-3,2 valper per kull (se tabell under). Dette fordeler seg på 1656 fødte tisper og 1541 fødte hanner.

I samme periode ble det registrert 1361 langhårskull. Gjennomsnittlig kullstørrelse varierer fra 2,4-3,1 valper per kull. Dette fordeler seg på 1944 fødte tisper og 1992 fødte hanner.

Gjennomsnittlig kullstørrelse

Korthår:

År	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Gjennomsnitt kull pr. år	2,9	2,8	3,2	2,4	2,8	2,6	2,8
År	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Gjennomsnitt kull pr. år	3,2	3,0	3,1	3,0	3,2	3,0	3,1

Langhår:

År	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Gjennomsnitt kull pr. år	2,4	3,1	2,8	2,5	2,9	2,6	2,8
År	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Gjennomsnitt kull pr. år	2,9	3,0	2,9	3,0	3,0	2,9	2,9

Effektiv populasjonsstørrelse

Innavlsgraden på chihuahua, begge hårlag, er lav (se neste avsnitt). Dette tyder på at det brukes en tilstrekkelig del nytt, ubeslektet genetisk materiale i avlen. Norsk Chihuahua Klubb har ikke ført noen oversikt over effektiv populasjonsstørrelse. Så lenge innavlsgraden er på et slik lavt nivå, ser vi ikke behov for å ha en oversikt over den effektive populasjonsstørrelsen i dette utkastet av RAS. Klubben kan vurdere å føre oversikt over dette for fremtiden. Statestikken er hentet ut fra dogweb.

Korthåret avkom som går videre i avl per:

År	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Avkom i avl	3	7	11	6	18	31	38
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	54	70	60	67	63	66	11

(NKK statistikk lastet ned 15.03.2015)

Langhåret avkom som går videre i avl per:

År	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Avkom i avl	14	11	22	25	35	36	54
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	55	48	27	31	63	6	1

(NKK statistikk lastet ned 15.03.2015)

Innavlsgrad

Det presenteres kun et meget lite utvalg i denne første utgaven av RAS. Dataene er hentet fra registrerte kull i perioden fra januar til mars 2010. 2010 er det året det blev registrert høyest antall kull og blev derfor plukket ut til statestikken.

For korthåret chihuahua viser innavlsgraden 0,8 %. Det er 44 registrerte kull i denne tidsperioden.

Innavlsprosenten for langhåret chihuahua viser 0,888 %. Det er 49 registrerte kull i denne tidsperioden.

Bruk av avlsdyr

I 2010 ble det født 136 korthårskull og 181 langhårskull. 90% av hannene som ble bruk i avl, ble brukt på tisper av begge hårlag. 8 hanner ble brukt mer enn 8 ganger dette året. (2010 er plukket ut til statestikken siden det er det året med høyest registerings antall)

Samme år var den yngste korthårstispen 10 måneder gammel da hun fikk sitt første valpekull. Den eldste korthårstispen var 4 år og 3 måneder gammel da hun fødte for første gang. De 2 yngste langhårete tispene var 15 måneder gamle da de fikk sine første valpekull, den eldste 4 år og 11 måneder gammel ved førstegangs fødsel.

Den yngste korthårshannen var 13 måneder gammel da han ble far til sitt første valpekull. Den eldste korthårshannen som ble far for første gang, var 6 år. Den

Yngste langhårshannen var 9 måneder da han ble far til sitt første valpekull, og den eldste 5 år og 6 måneder.

Hoveddelen som ble paret for første gang i 2010, uavhengig av kjønn, var mellom 19 måneder og 3 år gamle ved paringstidspunktet.

Fra 2000 til 2013 var det registrert bruk av totalt 487 ulike korthårshanner i avl.

Innhenting av avlsmateriale fra andre land

De siste årene har enklere regler for reise med hund medført at innhenting av avlsmateriale fra utlandet har økt. I takt med økt popularitet i rasen, har også både import og bruk av utenlandske hunder i avl, økt.

Det er vanskelig å nevne utenlandsk avlsmateriale, uten å nevne kennel Misty Meadows i Italia. Deres linjer har preget chihuahua populasjonen i både Europa og resten av verden mye, spesielt de siste 10 årene. Chihuahua populasjonen i Europa preges av et fåtall store, aktive kenneler, med hyppig bruk av kjente avlshunder og et høyt antall kull pr. år. Det kan være vanskelig å finne gode avlshunder, som oppfyller kriterier både for eksteriør, helse og gemytt, som ikke stammer fra noen av disse linjene. Disse kennelene kan som regel vise til utmerkede resultater på eksteriørutstillinger, både nasjonalt og internasjonalt.

Land med størst utveksling av avlsmateriale med Norge:

- Sverige
- Finland
- Italia
- Storbritannia

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Kortsiktige mål:

- Fremme paringer som gir lav sammenlagt innavlsgrad, for å holde det genetiske mangfoldet innen rasen bredt nok
- Legge vekt på at nedre alder for avlsdyr og helsetesting blir fulgt opp av oppdrettere
- Oppfordre oppdrettere til å tenke kvalitet fremfor kvantitet i sitt avlsarbeid, og unngå paringer med sammenlagt innavlsgrad høyere enn 2,5 % (NKKs grense er på 6,25% innavlsgrad)

Langsiktige mål:

- Øke andelen avlsdyr som vises på utstilling
- Revidere hjemmesiden slik at Norsk Chihuahua klubb til enhver tid har en oppdatert hjemmeside med lett tilgjengelig informasjon om klubbens avlsarbeid.

Prioritering og strategi for å nå målene

1. Øke fokus på rekruttering av oppdrettere som ikke er medlemmer av NChK, slik at disse kan gis best mulig informasjon om klubbens mål for avlsarbeidet med rasen.
2. Å oppfordre til bruk av Dogwebs avlsverktøy for beregning av innavlsgrad via informasjon tilgjengelig på hjemmesiden.
3. Å fortsette det gode samarbeide med utenlandske raseklubber, for å legge til rette for og stadig øke det genetiske mangfoldet innen populasjonen.

Helse

Generell beskrivelse av helsesituasjonen i rasen

Rasen er kjent som relativt frisk, med få spesifikke lyter og sykdommer forbundet med seg. Problemer som patellaluksasjon, bittfeil, tannmangel, luftrørskollaps og keisersnitt opptrer imidlertid hyppig innen rasen.

I løpet av de 10 siste årene har rasens popularitet økt, og dermed også populasjonsstørrelsen. I den forbindelse har man opplevd flere tilfeller av sporadiske sykdommer, som tidligere ikke har vært beskrevet på rasen. Noen av disse har man kunnet anta har høyere forekomst på enkelte linjer, men dette er ikke bevist med pålitelige metoder.

Forekomst av helseproblemer, sykdommer og/eller defekter

Å anbefale helsetesting av avlsdyr er relativt nytt for rasen, og kom på plass først da selvstendig raseklubb ble opprettet i 2010 i form av avlsetiske retningslinjer. Det ble anbefalt testing av knær for patellaluksasjon og øyelysning av dyr som skulle benyttes i avl.

Først i august 2013 ble det tilrettelagt for registrering av PL-grad i DogWeb. I den forbindelse gikk NKK inn i samarbeidsavtaler med enkelte veterinærer som kunne godkjennes til å utføre undersøkelse av kneleddstatus hos hund.

Resultater fra øyelysning har blitt registrert i DogWeb i noen år allerede. En av klubbens største oppgaver for fremtiden, er å få en størst mulig andel av populasjonen til å la seg teste.

Helsetestingen av knær og øyne er i skrivende stund fortsatt kun en anbefaling. Det foreligger derfor ingen sikker statistikk over kneleddstatus eller øyne hos chihuahua som går i avl.

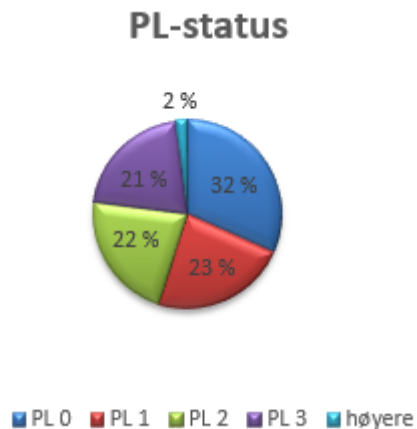
NChK utførte i 2014 en helseundersøkelse blant chihuahuaeiere. I alt ble det mottatt besvarelser på vegne av totalt 1332 hunder i undersøkelsen. Antall besvarelser pr. kategori varierte i antall. Vi gjengir enkelte av resultatene under, men presiserer at resultatene ikke kan garanteres å være representative for populasjonen i sin helhet, da undersøkelsen ble utført kun for et begrenset antall.

Kort oppsummert viste undersøkelsen at 68 % av deltagende hunder hadde PL av ulik grad. Undersøkelsen viste en høy andel av hunder med feilbitt blant de spurte (64 %), og høy andel av fontaneller større enn 5mm (28,5 %) og høy andel av tannmangel (70 %) av de spurte.

Patellaluksasjon

Kneskålutglidning har i stor grad preget rasen som helseproblem nummer en. Med stort fokus på dette blant utstillere og oppdrettere, antar man at andelen som tester avlshunder for PL har steget og den sammenlagte graden på avlshunder har sunket. Innføring av registreringskrav for PL med oppstart 01.01.2016 vill hjelpe videre på dette.

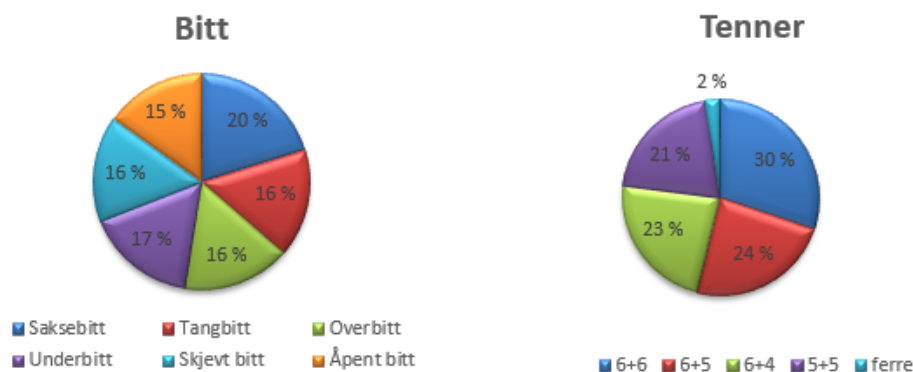
Resultater basert på 688 hunder, her vises sammenlagt grad for begge ben. (fra spørreundersøkelsen 2014):

Bitt og tenner

Undersøkelser viser at det forekommer en høy andel bittfeil og tannmangel på rasen. Chihuahua har igjennom tidene gradvis utviklet en mer ekstreme skallefasong enn de tidligste registrerte hundene. Sammen med kortere snuter, har dette trolig forverret bitt og tenner på grunn av mindre plass for fullt tannsett og utvikling av korrekt bitt.

Resultater basert på 1332 hunder for bitt og 761 hunder for tenner (fra spørreundersøkelsen 2014):

Øyne

Ingen spesifikke øyesykdommer forekommer i utbredt grad på rasen. Enkeltilfeller av PRA har forekommet med importhunder, men disse har blitt kartlagt tidlig og tatt ut av avl. Etterkommere er blitt testet.

Hyppest beskrevet ved øyelysning er hår på våtkanten og ulike typer katarakt. Med innføring av øyelysningskrav vil forekomsten av øyesykdommer hos avlsdyr kunne kartlegges.

	PRA	RD	Katarakt	Colobom	Totalt antall øyelyste
KH	0	2	10	1	463
LH	2	3	8	0	645

(registrert i NKK fra 2004-2014)

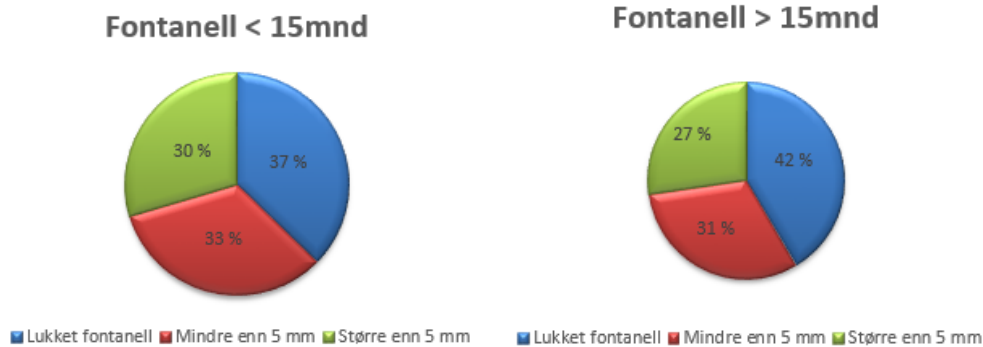
Luftrørkollaps

Mildere grader av luftrørkollaps er svært utbredt i populasjonen. Da dette ikke påvirker hunden i alt for stor grad, har ikke problemet blitt vektlagt særlig i utstilling- og avlssammenheng. Det er imidlertid all grunn til å ta problemet alvorlig, og klubben bør prioritere å opplyse om luftrørkollaps i avlsanbefalinger og generelt om luftrørkollaps som sykdom.

Annet

Det er kjent en del tilfeller av vannhoder og andre sentralnervesystemproblemer innen rasen. Dessverre finnes det ingen statistikk eller åpenbar rød tråd blant tilfellene som kan tilsi hva bakenforliggende årsak er. Man kan anta at den ekstreme hodeformen er en årsak, da dette også forekommer blant andre miniatyrer med lignende hodefasong. Det er også foreslått at åpen fontanell er en årsak, men dette er blitt vitenskapelig tilbakevist, da åpen fontanell ofte er en tilhørende defekt til vannhode, men ikke selve årsaken. Åpen fontanell har gått fra å være et rasekarakteristisk trekk for chihuahua, til å bli diskvalifiserende feil.

Resultater basert på 311 hunder under 15 måneders alder og 461 hunder over 15 måneders alder (fra spørreundersøkelsen 2014):

Forekomst av reproduksjonsproblemer

Det er kjent at andelen keisersnitt er høy for rasen. Chihuahua føder valper med høy fødselsvekt i forhold til mors vekt. I tillegg kan anatomien på hode (eplehode) forårsake fødselsvansker. Valpenes åpne fontanell har vært til hjelp i forbindelse med fødsel, da hodeskallen har større mulighet til å trykke seg sammen ved passering gjennom fødselskanalen.

En hyppig årsak til behov for keisersnitt, er at valpenes antall og størrelse gjør at livmoren blir utvidet så mye, at det ikke er rom for å trekke seg sammen nok til å få presset valpene ut (uterus inert).

En annen årsak til den høye keisersnittandelen kan også skyldes uerfarne oppdrettere, som ikke har kunnskap nok til å vurdere når man kan vente eller når man må dra til veterinæren for hjelp. Det forekommer selvsagt tilfeller der uterustorsjon eller død/levende valp blokkerer fødselskanalen, slik at normal fødsel ikke blir mulig å gjennomføre, men disse tilfellene er ikke mulig å påvirke via målrettet avlsarbeid og økt kompetanse på samme måte, og tillegges derfor ikke vekt i denne sammenheng.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Kortsiktige mål:

- Å fortsette den positive utviklingen når det gjelder PL (flere hunder undersøkes og utelukkes av avl)
- Å fremme en mer enhetlig bedømming av rasen gjennom dommerkonferanse, slik at utstilling kan vektlegges enda mer som nødvendig avlsverktøy
- Å oppfordre til at alle avlsdyr har blitt fremvist for flere forskjellige dommere, for at oppdretter kan benytte bedømmingen i sin avlsplanlegging, sammen med helsetesting.
- 01.01.2016 blir det innført registreringskrav på knær, avlsdyr må være PL-testet for registrering av kull.
- Å oppfordre til at alle avlsdyr har korrekte 6x6 saksebitt.

Langsiktige mål:

- Avlsstrategisk arbeid for å få ned andelen keisersnitt
- Avlsstrategisk arbeid for å få ned andelen feilbitt og tannmangel

Prioritering og strategi for å nå målene

1. Registreringskrav på rasen når det gjelder PL blir innført 01.01.2016
2. Å opplyse/utdanne nye oppdrettere om avl og fødsel for hund, slik at andelen keisersnitt som direkte årsak av kunnskapsmangel, går ned. – innen 2017
3. Opprette kontaktnettverk som kan være behjelpelige ved fødsler, avholde temakvelder i lokallagene etc. – Lage felles opplæringsmateriale for formålet
4. Målbevisst avl på selvfødende linjer
5. Oppdatere rasekompendiumet
6. Avholde dommerkonferanse – Vil fremme en mer enhetlig bedømming av rasen. Skal fokusere på sunn konstruksjon og god balanse. Fokus på bitt, bevegelser og trivelig gemytt.
7. Utelukke hunder med usunn hodeform fra avl.

Adferd

Adferdsproblemer

Chihuahuaens rasestandard krever at hunden skal være kvikk, våken, livlig og meget modig. Ofte ser man eksempler på hunder som ikke er slik. For mange individer er nervøse, utrygge og engstelige. Mye godt grunnlag for å skape et trygt og stabilt gemytt kan utrettes i valpekassen og ved senere sosialisering, men det er liten tvil om at gemytt har vært for lite vektlagt hos avlshunder.

Chihuahua er i tillegg en rase som må ha korrekt trening. Uten korrigerende og konsekvent opplæring, vil enkeltindivider bli usikre. Spesielt sosialisering med andre hunder, større hunder og barn er viktig. Rasen knytter seg sterkt til enkeltpersoner og har lav terskel for beskytte eget territorium.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Kortsiktige mål:

- Større fokus på gemytt på avlshunder
- Hardere bedømming av usikre og aggressive hunder på utstilling

Langsiktige mål:

- Rasen forbindes med det beskrevne rasetypiske gemyttet - kvikk, våken, livlig og meget modig – gjennom målrettet avlsarbeid

Prioriteringer og strategier for å nå målene

1. Å opplyse/utdanne oppdrettere om avl, slik at av gemytt vektlegges tyngre fremtidens avlsdyr
2. Oppdatere rasekompendiumet
3. Avholde dommerkonferanse

Eksteriør

Eksteriørbedømmelser

Rasen har vært preget av stor sprik i bedømmelsene oppgjennom tidene. Få dommere har valgt å gjøre seg tilstrekkelig kjent med rasen, og bedømmelsene har båret preg av dette. Rutinerte utstillere snakker om at de fleste chihuahua fikk full pott bare for å møte opp på de tidligste utstillingene, og at eksteriør som bitt og tenner sjelden ble vurdert. Rasen fikk ikke samme respekt som hund, på lik linje med andre raser. Eksteriør, helse og gemytt ble derfor ikke prioritert godt nok av utstillingsdommerne og dermed av oppdrettere.

De siste 10 årene har man sakte med sikkert sett en endring. Flere dommere har spesialisert seg på rasen, samtidig som antall utstillere har økt. Rasen har gradvis endret seg litt fra en steilere, mer langbeint, edel type og mot en mer kompakt, muskuløs og cobby type. Det enkleste trekket å kjenne igjen på chihuahua er det spesielle epleformede hodet. Dette trekket har i mange tilfeller blitt trukket frem og premiært på bekostning av langt mer sunne trekk som godt balansert bygning og riktige proporsjoner.

På verdensbasis kan man nevne at USA har bevart mer av den opprinnelige chihuahua enn Europa. I USA kan man enda se edlere, mer langbeinte typer enn hva som er mest vanlig her hjemme.

Det kan også se ut som at Russland har utviklet en tredje type, som heller mer mot det ekstreme, med kraftige hodeskaller og korte snuter, samt kompakte kropper.

Det er likevel verd å nevne at høyt premierte hunder fra de ulike delene av verden, vil kunne gjøre det godt på eksteriørutstilling i de andre områdene. Ulikhetene i eksteriør nevnt over er ansett som tendenser, og er ikke utpreget. En god, rasetypisk chihuahua vil se tilnærmet lik ut i alle land.

Overdrevne eksteriørtrekk

Rasen er spesielt nevnt i dokumentet med Rasespesifikke Dommeranvisninger (BSI) på følgende områder:

Areas of risk are all related to exaggerated dwarfism:

1. Mouth: Problems like underdeveloped muzzle giving rise to faulty bite, dentition and jaws. Also canine teeth running up into the roof of gums.
2. Paralyzed tongue.
3. Eyes: Protruding and set in shallow eye sockets, which increase risk of eye injuries.
4. Hindquarters: Weedy and unsound in construction. Particular attention must be paid to the formation of the skull and the jaws and the general anatomy; "Hind legs well muscled with long bones".
5. Open fontanel is now a disqualifying fault from having been a characteristic feature.

Particular attention must be paid to the formation of the skull and the jaws and the general anatomy; "*Hind legs well muscled with long bones*". A minor dimple noticeable as the result of the closure of the fontanel is not a disqualifying fault.

I tillegg til disse vil vi nevne at fokus på godt forbryst med godt vinklede frembein og rett overlinje bør vektlegges, samt gode bevegelser og fraspark. I tillegg må de mest ekstreme hodene og korte snutene lukes ut via målrettet dømming og avl.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Mål:

- Å luke ut ekstreme skaller fra avl
- Å luke ut for korte snuteparti fra avl
- Legge vekt på gode brystparti og balanserte hunder
- Fokusere på rette overlinjer
- Gode fraspark og effektive bevegelser, godt vinklede og muskuløse bakparter

Prioriteringer og strategier for å nå målene

1. Informere medlemmer om klubbens prioriteringer i avlsarbeidet
2. Avholde dommerkonferanse

Oppsummering

NChKs overordnede mål for rasen er å bidra til å ivareta utviklingen av fysisk og psykisk sunne hunder som er typeriktige, funksjonelle og sosialt veltilpassede. Helseutfordringer som er nevnt i RAS er patellaluksasjon, bittfeil, tannmangel, luftrørskollaps og keisersnitt. Vårt langsiktige mål er å bedre PL-status, tannhelse og luftveier på rasen. PL-status er fra 01.01.2016 et krav på rasen, noe som gjør det lettere at følge opp og forebygge avl på høy grad av PL. I tillegg jobbes det med å opplyse om og legge fokus på fødsel, fødselshjelp og viktigheten av selvfødende linjer.

NChK må holde øye med helheten i klubbens avlsarbeid. Det er lite fruktbart å kun fokusere på en bestemt lidelse for så å oppdage at andre helseproblemer blir større. Vi bør heller ikke stramme inn på avlsanbefalingene på for mange områder samtidig fordi anbefalingene da blir urealistiske og kan føre til at egentlige gode hunder tas ut av avl. Det sentrale er å sørge for at vi har realistiske mål og at vi ikke utelukker mer enn 50% fra avl. Avlsdyrene skal velges fra den beste halvparten av populasjonen. Genetisk variasjon er viktig. Vi ønsker å bruke like mange hanner som tisper i avl. Matadoravl bør unngås og gjentakelse av kombinasjoner bør kun foretas i spesielle tilfeller.

Vi ønsker også å gjøre oppmerksom på at ved å utelukke genetiske sykdommer så kan ønskelige genetiske trekk også forsvinne.

Prioritering av viktige kortsiktige og langsiktige mål

- Informere medlemmene om de mål og strategier som klubben har satt seg.
- Øke fokus på rekruttering av oppdrettere som ikke er medlemmer av NChK, slik at disse kan gis best mulig informasjon om klubbens mål for avlsarbeidet med rasen.
- Oppdatere Rasekompendiumet
- Å fortsette det gode samarbeidet med utenlandske raseklubber, for å legge til rette for og stadig øke det genetiske mangfoldet innen populasjonen.
- Avholde dommerkonferanser

Plan for videre arbeid i klubben

NChK vil følge opp de mål og strategier som er nevnt fortløpende i RAS.

Klubben vil ha hovedfokus på å gi god informasjon til våre medlemmer samt å fortsette med rekruttering av nye medlemmer for å nå fram med informasjon til flest mulig eiere av Chihuahua i Norge. NChK vil oppdatere rasekompendiumet kommende år. NChK ønsker å avholde dommerkonferanser i årene som kommer.

Det skal utarbeides en plan for utdanning av oppdrettere innen emnet Avl og Fødsel på hund, slik at andelen keisersnitt går ned. NChK vil også oppfordre oppdrettere av rasen til å gå kynologikurs og oppdretterskole i Norsk Kennel Klubbs regi.